

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Bestuurs- en Concernstaf
Kenmerk	Straaten, R. van (Roos)
Vergadering	5638605
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Erfgoed

Toestemming Wijziging gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief overeenkomstig het bijgevoegde concept wijzigingsbesluit.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_10434

Bijlage: Besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief (inclusief financiële bijlage)

Bijlage: Gemeenschappelijke Regeling Het Utrechts Archief per 2019, na voorgestelde wijziging

Bijlage: Brief van het college aan Het Utrechts Archief over Wijziging gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Context

Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht hebben aan de Minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht te kennen gegeven toe te willen treden tot de Gemeenschappelijke regeling (hierna GR) van Het Utrechts Archief (hierna HUA).

Als gevolg van toetreding van de provincie Utrecht moet de GR van HUA gewijzigd worden. Het bestuur van HUA heeft daartoe een wijzigingsvoorstel toegestuurd, waarvan de uitgangspunten in de bestuursvergadering van HUA van 18 juni jl. zijn besproken. De regeling kan worden gewijzigd bij besluit van het college (na toestemming van de gemeenteraad) en de minister gezamenlijk.

Met de voorgestelde wijzigingen wordt de toetreding van de provincie Utrecht geregeld. De wijzigingen zijn voornamelijk juridisch-technisch van aard en betreffen het toevoegen, van rechten en verplichtingen, van Gedeputeerde Staten dan wel van de provincie Utrecht aan de regeling.

In enkele artikelen is een correctie aangebracht, ondermeer ten behoeve van de leesbaarheid. Er is één meer beleidsmatige wijziging aangebracht. Het betreft de mogelijkheid voor gedeputeerde staten en het college om Het Utrechts Archief op te dragen hun archiefbescheiden, die nog niet conform de Archiefwet 1995 zijn overgebracht, te beheren.

De portee van het wijzigingsvoorstel is op hoofdlijnen:

- Provincie Utrecht zal toetreden tot de GR;
- De financiële verhoudingen zijn niet langer op basis van pariteit (met correctie), maar op basis van financiële bijlage naar rato van omvang taken (kostenmodel);
- Gedeputeerde Staten nemen met 2 afgevaardigden zitting in het AB. In het DB wordt niet langer een onafhankelijke derde benoemd;
- de stemverhouding tussen de partijen uit de GR wijzigt van pariteit naar 2-2-1.

Beslispunt

- 1 Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief overeenkomstig het bijgevoegde concept wijzigingsbesluit.

Argumenten

- 1.1 Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het college de regeling pas wijzigingen nadat de gemeenteraad toestemming heeft verleend.
Deze toestemming kan volgens de wet slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
- 1.2 De bestuurssamenstelling bij deze wijziging is volgens de kleinst mogelijke omvang.
Het algemeen bestuur bestaat uit 6 leden. Het DB moet uit 3 leden bestaan en mag niet de meerderheid van het AB uitmaken. Als gevolg hiervan moet het AB uit minstens 6 leden bestaan. Iedere partner uit de GR wijst uit zijn midden 2 leden aan. Er wordt niet langer een onafhankelijk lid benoemd, en dat is ook niet meer nodig om het AB zo klein mogelijk te houden.
- 1.3 Met deze wijziging komt in de stemverhouding het verschillende 'soortelijk gewicht' van de partners tot uitdrukking.
Vanwege de substantieel lagere financiële bijdrage van de provincie Utrecht in relatie tot de bijdragen van het Rijk en de gemeente Utrecht, is afgesproken dat de Minister en het college van burgemeester en wethouders een zwaardere stem hebben dan Gedeputeerde Staten. De leden van het algemeen bestuur, aangewezen door de Minister of het college hebben elk twee stemmen. De leden van het algemeen bestuur, aangewezen door

Gedeputeerde Staten, hebben elk één stem. Zie ook volgende punt.

1.4 In de voorgestelde gewijzigde GR is een financiële bijlage opgenomen.

In de toegevoegde financiële bijlage is aangegeven hoe de bijdragen van de deelnemers zich verhouden, ook in het geval van calamiteiten of andere onvoorziene omstandigheden, waarvan de kosten niet in de eigen begroting van Het Utrechts Archief kunnen worden opgevangen. Deze kosten zullen worden verdeeld naar rato van de bijdrage van de drie deelnemende overheden. In eerste instantie resulteert dit in een procentuele verdeling van gemeente, rijk, provincie van respectievelijk 48, 41 en 11 %.

Ook zijn hierin uitgangspunten benoemd bij het bepalen van de jaarlijkse bijdragen vanaf de beleidsplanperiode 2021-2024. Dit maakt de systematiek van kostentoerekening transparanter.

1.5 Verlening van de jaarlijkse financiële bijdrage wordt door deze wijziging vastgesteld bij begroting.

In artikel 17 van de concept regeling staat de grondslag voor het verlenen van de jaarlijkse financiële bijdrage van de deelnemers aan de GR HUA. De bijdrage wordt bij unanimititeit vastgesteld bij begroting en de deelnemers staan er voor in dat HUA altijd aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Dit is in overeenstemming met de nu geldende regeling. Voor de huidige beleidsperiode (t/m 2020) zijn de bedragen al vastgesteld. Er is geen aanleiding om vanwege de vermogenspositie een toetredingsbijdrage te verlangen, want de reserves, waar aan de provincie via de DVO mede heeft bijgedragen, worden in de lopende periode al ingezet.

1.6 De gewijzigde GR voorziet in de mogelijkheid tot beheer van uitgeplaatst archief.

Dit betreft een nieuwe taak die kan worden opgedragen aan HUA. Zo hoeft het college niet zelf in het beheer van haar archieven te voorzien en kan in een vroeg stadium van archiefvorming worden gezorgd voor materiaal dat in goede en toegankelijke staat verkeerd. Dat komt de informatievoorziening ten goede.

1.7 De uittredingsbepaling is duidelijker geworden

Bij deze wijziging wordt duidelijker vastgelegd dat het besluit tot uittreding een eenzijdige bevoegdheid is van het deelnemende bestuursorganen en dus geen gezamenlijk besluit van de deelnemers vergt. Dit kan van praktische betekenis worden in het licht van de brief van minister Slob (25 mei j.l.), waarin wordt geopperd dat het Rijk op termijn uittreedt uit de GR. De uittredingsbepaling in de huidige GR zou uitgelegd kunnen worden, dat uittreding door de ene deelnemer instemming vereist van de andere deelnemer(s). Wel is juridisch discussie mogelijk over de vraag in hoeverre zo'n uitleg juridisch zou zijn vol te houden. M.a.w. onder de huidige GR is onzeker of de ene deelnemer uittreding door de ander zou kunnen tegenhouden.

Met artikel 36, tweede en derde lid wordt voorkomen dat achterblijvende partners opdraaien voor de (financiële) gevolgen: kosten komen voor rekening uittreder.

1.8 Het nieuwe uitgangspunt voor de toerekening van de bijdragen van de partners uit de GR voor het fysieke archief heeft geen negatieve financiële gevolgen

In de financiële bijlage staan een aantal uitgangspunten geformuleerd die gehanteerd gaan worden bij het bepalen van de bijdragen van de deelnemers, vanaf de beleidsplanperiode 2021-2024 (zie ook volgende kanttekening). Het eerste uitgangspunt is dat voor het fysieke – papieren – archief de kosten worden berekend naar rato van het aandeel van de totale collectie. De verdeling is nu zo dat de gemeente 48% van de kosten draagt, rijk 41% en provincie 11%. Op dit moment wordt 35% van de depotcapaciteit benut door archiefbescheiden van de gemeente Utrecht, de prognose is dat dit eind 2025 34% van de totale archiefbescheiden bedraagt. Dat is dus aanzienlijk minder dan de 48% bijdrage die de gemeente Utrecht nu betaald. Op basis hiervan kan worden ingestemd met dit uitgangspunt.

1.1 De financiële consequenties voor de toerekening van de bijdragen van de partners uit de GR voor het e-depot (digitale archief) zijn onzeker.

Het e-depot is een innovatie die hoe dan ook op ons af gaat komen en gefinancierd moet worden. Het tweede uitgangspunt in de financiële bijlage gaat over de toerekening van de bijdragen voor deze nog op te starten dienst voor de partners uit de GR. Voor de aansluiting op het e-depot wordt een nog nader te bepalen opbouwtarief afgesproken. Voor het beheer van het e-depot worden de kosten berekend op basis van een gezamenlijk kostendekkend kostenmodel van HUA en de andere Regionaal Historische Centra voor decentrale overheden. Dit kostenmodel is op basis van de verwachte hoeveelheid digitale archiefbescheiden, maar op voorhand kan nog niet worden gezegd of de gevraagde bijdragen in overeenstemming zullen zijn met het daadwerkelijke gebruik. Daarom volgt na 4 jaar (i.e. 1 januari 2022) een evaluatie van het model, dat tot bijstelling kan leiden van de bijdrage van de gemeente Utrecht (zowel naar boven als naar beneden). Met de voorwaarde van een kostendekkend model en de evaluatie en bijstelling na 4 jaar ondervangen we de financiële risico's van deze innovatie zo goed als mogelijk.

Opgesteld door	Bestuurs-en Concernstaf
Kenmerk	Straaten, R. van (Roos)
Vergadering	5638605
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Erfgoed

Toestemming Wijziging gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief

besluit

- 1 Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief overeenkomstig het bijgevoegde concept wijzigingsbesluit.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier
mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad
mr. J.H.C. van Zanen